

NYHET FRÅN GREPPA NÄRINGEN

Foto: Mårten Svensson

Så kan höga fosforhalter i jorden minskas

19 april 2016

Jordar som är uppgödslade med fosfor är en risk för vattenmiljön. Nu har forskare på Nordirland visat hur dessa jordar kan hanteras. Fosforinnehållet i jorden minskade kraftigt när fosforgödsling uteslöts och ensilage odlades intensivt med ett treskördesystem.

På senare år har det uppmärksammats alltmer att jordar med mycket fosfor i kan läcka mycket fosfor. Storleken på läckaget beror till stor del på alvens markkemiska sammansättning. Den här nya kunskapen får konsekvenser för stora djurgårdar som behöver söka miljötillstånd. De får som regel villkor att inte sprida stallgödsel på jordar med P-klass V.

För en del gårdar som är belägna i en trakt med redan mycket djur kan det bli en ökad kostnad att köra till ny areal längre bort. Därför är det inte självklart att det alltid är en tillgång med mark med högt fosforinnehåll, i alla fall inte om det inte odlas grödor som kan ha nytta av den fosfor.

Många fosforrika jordar på gröna ön

Det börjar komma vetenskapliga studier över hur lång tid det kan ta att klättra ner i fosforklasser från en fosforrik jord. Forskare på Nordirland har studerat detta. Ungefär hälften av gräsvallarna på åkermark på Nordirland innehåller mer Olsen-P än 25 mg per liter. Det motsvarar index 2 i det brittiska systemet som skiljer sig från det svenska. Och jordar över index 2 anses vara en risk för vattenmiljön. Forskade utförde ett försök på ett 1,6 hektar fält med lättlera. På fältet odlades gräs för ensilage och varje år togs tre skördar. Ingen fosfor tillfördes men 100 kg mineralväve

gödslades till varje skörd. Skörden vägdes och analyserades och varje vinter togs jordprov på det ytliga skiktet 0 – 7,5 centimeter.

Hög vallskörd förde bort mycket fosfor

På de sex åren som försöket pågick fördes årligen i genomsnitt 39 kg fosfor bort per hektar och det motsvarar 235 kg för hela perioden. Det medförde en kraftig minskning av Olsen-P från 81 till 33 mg per liter. Ytterligare två års utebliven fosforgödning med fortsatt hög fosforbortförel hade behövts för att komma ner till index 2. Skörden står inte angiven i den kortfattade uppsatsen men bör ha legat väl över 10 ton torrsubstans (ts) per hektar och år. Viktigt att notera att trots att fosforinnehållet i jorden sjönk var det fortfarande tillräckligt för att försörja gräset med fosfor. Om läckaget av fosfor minskade och med i så fall hur mycket mättes inte i försöket.

I en svensk rapport för Lillån i Västmanland görs med utgångspunkt i svenska försök beräkningar om hur snabbt fosforinnehållet i marken kan minska. Om ingen fosfor tillförs kan fosforinnehållet från klass IV och V-jordar minska med cirka 20 procent under 12 år. Alltså en långsammare takt än i det Nordirländska försöket.

Forskarna poängterar att samtidigt fördes 1 640 kg kalium bort per hektar. Eftersom inget kalium tillföres blev det till slut så att vallen begränsades av kaliumbrist. Därför måste kalium tillföras för att upprätthålla en hög grösskörd med hög fosforbortförel.

Text: Markus Hoffmann

Källa: [Assessing the effectiveness of manure export plus intensive silage cropping for lowering the Olsen- P status of P -enriched grassland](#) Bailey, J. S.; Goss, Michael. [Journal of Soil Use and Management](#), Volume 31 (4) – Dec 1, 2015

Sidan uppdaterades 2016-04-19 av Sofie Logardt

- [Dela på Facebook](#)
- [Dela på Twitter](#)
- [Dela på LinkedIn](#)

[Skriv ut](#)

Relaterade nyheter

- **Skärpta stallgödselregler att vänta i Frankrike**

09 september 2014 - Franska lantbrukare har skärpta stallgödselregler att vänta ..

- **40 miljarder för att rädda Östersjön**

27 maj 2014 - Det kostar drygt 40 miljarder kronor per år att nå målen för..

- **Näringen greppas också i Polen**

20 maj 2014 - Utökade nitratkänsliga områden, fler regler, flera olika stö..

- **Obligatoriska växtnäringsbalanser föreslås i Tyskland**

06 maj 2014 - Årliga växtnäringsbalanser som rapporteras till kommunen via..

- **Lönsamt rädda Östersjön**

19 mars 2013 - Att rädda Östersjön ger mer pengar än vad åtgärderna kostar...

Kontakt

Redaktör för nyhetsbrevet

[Sofie Logardt](#)

040-41 52 84 040-41 52 84

Greppa Näringen är ett samarbete mellan [Jordbruksverket](#), [LRF](#) och [länsstyrelserna](#).

You'll need Skype Credit